

**Gemeente
Amsterdam**

Besluit hogere grenswaarden wegverkeerslawaaï Bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019

**Gemeente Amsterdam
Ruimte en Duurzaamheid
7 januari 2020
Status: vastgesteld**

Inleiding

Voor het gebied Willemspark - Vondelpark wordt een nieuw bestemmingplan opgesteld. Het bestemmingsplan omvat het Vondelpark en het noordelijk deel van de Willemsparkbuurt. Het plangebied wordt begrensd door de stadsdeelgrens met West (noordzijde), de Stadhouderskade (oostzijde), De Vossiusstraat, Van Eeghenstraat en de Koninginneweg (zuidzijde) en de Amstelveenseweg (westzijde). In de onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven.

Het bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019 maakt op diverse adressen nieuwe functies mogelijk. In het kader van de goede ruimtelijke ordening moet de planologische haalbaarheid van deze nieuwe functies worden aangetoond. Daarbij dient o.a. te worden aangetoond dat de nieuwe functies, voor zover van toepassing, in overeenstemming zijn met de bepalingen uit de Wet geluidhinder.

Wet geluidhinder

Woningen en een aantal maatschappelijke functies zoals scholen, kinderdagverblijven, ziekenhuizen en verpleegtehuizen worden volgens de Wet geluidhinder beschouwd als geluidgevoelige functies. De Wet geluidhinder geeft aan welke geluidbelasting op de gevel van een pand met een geluidgevoelige functie aanvaardbaar is. Deze normen moeten bij het opstellen van een bestemmingsplan in acht worden genomen.

In de Wet geluidhinder en in het Besluit geluidhinder worden twee typen normen onderscheiden: de zogenaamde voorkeursgrenswaarde en de maximaal te verlenen ontheffingswaarde. Per geluidbron (weg, spoorweg of industrieterrein) wordt aan deze grenswaarden getoetst. Bij een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde kan een zogenaamde hogere grenswaarde worden aangevraagd bij het College van Burgemeester en Wethouders (hierna: B & W). Het college van B & W kan hogere grenswaarden vaststellen indien maatregelen om de geluidbelasting te reduceren aan de bron, in het overdrachtsgebied of bij de ontvanger niet doelmatig zijn of bezwaren van stedenbouwkundige, architectonische, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard ondervinden. Indien ook de maximaal te verlenen ontheffingswaarde wordt overschreden is in principe

geen geluidgevoelige functie mogelijk tenzij het pand wordt voorzien van dove gevels of van gebouwgebonden geluidschermen.

Amsterdams geluidsbeleid

Op 5 maart 2019 heeft het college van B&W het geactualiseerde 'Amsterdams Geluidbeleid 2016, hogere waarde Wet geluidhinder' vastgesteld. In Amsterdams geluidbeleid is vastgelegd wanneer het college van B & W van de bevoegdheid tot het vaststellen van hogere grenswaarden gebruik maakt. Het doel van het Amsterdams geluidbeleid is het borgen van een akoestisch aanvaardbaar woon- en leefklimaat bij de bouw van woningen en andere geluidgevoelige gebouwen op geluidbelaste locaties¹.

Van belang voor een aanvaardbaar woon- en leefklimaat is het rustig kunnen slapen met geopend raam in het slaapvertrek. Volgens het Amsterdams geluidbeleid wordt een akoestisch aanvaardbaar woon- en leefklimaat gerealiseerd als de woning wordt voorzien van een stille zijde². Aan de stille zijde worden bij voorkeur de slaapkamers gesitueerd zodat met open raam geslapen kan worden en op een natuurlijke wijze geventileerd kan worden, zonder daarvan geluidhinder te ondervinden.

Op grond van het gemeentelijk geluidbeleid dienen woningen waarvoor een hogere grenswaarde wordt vastgesteld daarom in principe te beschikken over een stille zijde. Dit is de gevel waar de geluidbelasting op het te openen deel ten hoogste de voorkeursgrenswaarde volgens de Wet geluidhinder bedraagt (48 dB voor wegverkeerslawaai). Van dit principe kan gemotiveerd worden afgeweken. Aan andere geluidgevoelige gebouwen dan woningen wordt de eis van een stille zijde niet gesteld.

Wanneer de geluidbelasting op te openen delen van de stille zijde hoger is dan de voorkeursgrenswaarde kunnen op en/of aan de gevel maatregelen worden getroffen waardoor alsnog een stille zijde gerealiseerd wordt. Wanneer het redelijkerwijs niet mogelijk is om geluidsreducerende maatregelen te treffen, staat het geluidbeleid een geringe overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van maximaal 3 dB op de stille zijde toe. Een geringe overschrijding is slechts aanvaardbaar als andere maatregelen op stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële bezwaren stuiten. Er dient gemotiveerd te worden dat met deze beperkte overschrijding toch een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt bereikt.

Als een woning met een dove gevel wordt uitgevoerd is een stille zijde verplicht. Bij andere geluidgevoelige gebouwen dan woningen geldt de verplichting van een stille zijde niet. In het geluidbeleid is aangegeven wanneer er van de verplichting tot het realiseren van een stille zijde kan worden afgeweken, bijvoorbeeld bij kleine woningen voor jongeren of studenten die verhuurd worden met tijdelijke huurovereenkomsten of campuscontracten.

Akoestisch onderzoek

In het bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019 zijn nieuwe geluidgevoelige functies (wonen en een aantal maatschappelijke functies) bij rechte toegelaten in diverse panden die in gebruik zijn als kantoor, praktijk, hotel of een andere niet-geluidgevoelige functie.

¹ Geluidbelaste locaties zijn locaties waar een geluidbelasting heerst, hoger dan de voorkeursgrenswaarde vanwege bronnen als genoemd in de Wet geluidhinder (wegverkeerslawaai, spoorweglawaai, industriellawaai als ook lawaai van andere bronnen (activiteitenbesluit).

² De stille zijde is die zijde van de woning waar ten hoogste de voorkeursgrenswaarde heerst vanwege bronnen als genoemd in de Wet geluidhinder of de nachtwaarde van 40 dB bij overige bronnen (bedrijven buiten gezonede industrieterreinen, scheepvaartlawaai).

In de wet Geluidhinder is bepaald dat doorgaande wegen, spoorwegen en gezoneerde industriegebieden een geluidszone hebben. Geluidgevoelige gebouwen en terreinen die binnen de geluidzone van een weg, spoorweg of een gezoneerd industrieterrein zijn geprojecteerd worden beschermd door de Wet geluidhinder. Conform de Wet geluidhinder moet de geluidsbelasting op de gevels van nieuwe geluidgevoelige functies binnen een geluidszone onderzocht worden. Wegen waar de maximumsnelheid 30 km per uur of lager is, hebben geen geluidszone.

De volgende wegen hebben een geluidzone die in het plangebied ligt:

1. Amstelveenseweg
2. Cornelis Crusemanstraat/ De Lairessestraat
3. Koninginneweg/ Willemsparkweg
4. Van Baerlestraat/ Eerste Constantijn Huygensstraat

De voorkeurswaarde van wegverkeerslawaai voor woningen en maatschappelijke dienstverlening bedraagt 48 dB. De maximale ontheffingswaarde voor woningen en maatschappelijke dienstverlening voor stedelijk wegverkeerslawaai bedraagt 63 dB.

In het plangebied en de directe omgeving zijn geen spoorwegen of gezoneerde industriegebieden gesitueerd met een geluidzone die in het plangebied ligt. De geluidbelasting als gevolg van spoorweglawaai en industrielawaai is daarom niet onderzocht.

Voor de panden waar nieuwe geluidgevoelige functies zijn toegelaten én die binnen de geluidzone van één van de genoemde wegen liggen, is daarom akoestisch onderzoek verricht. Voor meerdere panden is de berekende geluidbelasting als gevolg van het wegverkeerslawaai op de gevel hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. Er is onderzocht of voor deze panden een hogere grenswaarde voor de geluidsbelasting als gevolg van het wegverkeerslawaai kan worden vastgesteld.

Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde voor wegverkeerslawaai op de gevel van 39 panden wordt overschreden. In alle gevallen wordt de overschrijding van de voorkeursgrenswaarde veroorzaakt door het wegverkeerslawaai (incl. trams) van de Koninginneweg. De geluidsbelasting van het wegverkeerslawaai (incl. trams) van de andere drie wegtracés blijft in alle gevallen onder de voorkeursgrenswaarde. Het akoestisch onderzoek is als bijlage bij dit besluit opgenomen.

Afweging omtrent maatregelen

Het vaststellen van een hogere grenswaarde door B & W is mogelijk indien maatregelen om de geluidbelasting te reduceren niet doelmatig zijn of indien er bezwaren van stedenbouwkundige, architectonische, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard zijn. Er is daarom onderzocht welke maatregelen aan de bron, in het overdrachtsgebied en/of bij de ontvanger mogelijk zijn om de geluidsbelasting op de gevels te reduceren. De onderzochte maatregelen worden hieronder toegelicht.

- *Geluidreducerend asfalt*: overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarde tot circa 4 dB kunnen worden weggenomen door het toepassen van geluidreducerend asfalt. De overschrijding van de voorkeursgrenswaarde bedraagt voor het merendeel van de panden echter meer dan 4 dB. Met deze geluidreductie wordt voor deze panden niet voldaan aan de voorkeursgrenswaarde.
- *Snelheidsbeperking*: het beperken van de snelheid is een mogelijkheid om het verkeerslawaai te beperken. Een snelheidsverlaging is echter niet aan de orde, omdat in stedelijke verkeersplannen niet is voorzien in een snelheidsverlaging op de wijkontsluitingswegen en dit wegens o.a. de bereikbaarheid door alarmdiensten niet wenselijk is.

- *Terugdringen verkeersintensiteiten*: het terugdringen van het verkeer leidt eveneens tot onvoldoende geluidreductie. Voor een geluidreductie van 5 dB zou het verkeer tot ongeveer een derde van de oorspronkelijke verkeersintensiteiten moeten worden verminderd. Verkeersplannen van onder meer de gemeente voorzien hier niet in.
- *Plaatsen geluidsschermen*: door het toepassen van geluidsschermen langs de wegen kunnen hogere geluidreducties worden behaald dan door toepassing van geluidarm asfalt. Het plaatsen van geluidsschermen in een smalle stadsstraat is stedenbouwkundig gezien zeer onwenselijk. Het plaatsen van geluidsschermen is in een stadswijk bovendien ook ondoelmatig. De schermen zouden vanwege de verkeerssituatie meermalen onderbroken moeten worden. Tenslotte is dit, afgezet tegen het beperkte aantal overschrijdingen van de voorkeursgrenswaarde, een zeer dure oplossing.
- *Dove gevels*: Dove gevels zijn uitgesloten van toetsing aan de Wet geluidhinder. Het toepassen van dove gevels heeft echter dusdanig veel consequenties voor de ventilatie- en brandveiligheidscondities, dat de ontwerpvrijheid voor de woningen sterk wordt ingeperkt. Deze maatregel heeft daarom niet de voorkeur.
- *Gebouwgebonden geluidsschermen*: Een gebouwgebonden geluidsscherm is duur en heeft een grote architectonische impact. Veel panden in het Willemspark zijn architectonisch waardevol. Deze maatregel heeft daarom niet de voorkeur.

Voorstel tot vaststellen hogere grenswaarde voor wegverkeerslawaai

De conclusie is dat maatregelen om de geluidbelasting te reduceren niet doelmatig zijn, dan wel op verkeerskundige, stedenbouwkundige, architectonische en/of financiële bezwaren stuiten. Er wordt daarom voorgesteld om voor 24 panden een hogere grenswaarde voor het wegverkeerslawaai vast te stellen. Het betreft panden waarbij de geluidsbelasting niet hoger is dan 63 dB en waar een stille zijde aanwezig is, dan wel waarbij de overschrijding van de minst belaste gevel maximaal 3 dB is. Dit laatste is alleen bij Emmalaan 18 het geval. Hieronder wordt gemotiveerd waarom voor dit adres desondanks een aanvaardbaar woon- en leefklimaat wordt bereikt.

Op de gevel van Emmalaan 18 is de overschrijding van de minst belaste gevel 3 dB. De Emmalaan 18 is een orde 1 pand. Er dient daarom terughoudend te worden omgegaan met architectonische aanpassingen. De overschrijding is zeer beperkt en wordt veroorzaakt door het tramverkeer. De trams rijden 's nachts niet. Hierdoor ontstaat er in de nachtperiode een stille zijde waar in principe met de ramen open kan worden geslapen. In de regels is daarom voor dit adres een uitzondering gemaakt. De verplichting om een stille zijde te hebben geldt niet voor Emmalaan 18.

Met het vaststellen van een hogere grenswaarde voor het wegverkeerslawaai voor deze 24 panden is, met inachtneming van de akoestische normen uit het Bouwbesluit, een goede geluidwering en een verantwoorde akoestische situatie gewaarborgd.

Dove gevels

Bij 13 panden is de geluidsbelasting als gevolg van het wegverkeerslawaai op de gevel hoger dan 63 dB. Omdat de maximale ontheffingswaarde uit de Wet geluidhinder wordt overschreden, kan voor deze gevels geen hogere grenswaarde worden vastgesteld. Indien deze panden worden getransformeerd tot een woning of een geluidgevoelige maatschappelijke functie, dan is ter plaatse van de geluidbelaste gevels een dove gevel vereist. De betreffende gevels hebben op de verbeelding de bouwaanduiding 'dove gevel' gekregen.

Op een aantal adressen wordt de maximale ontheffingswaarde alleen op de onderste verdieping(en) overschreden. De geluidsbelasting op de bovenste verdieping(en) bedraagt op deze adressen 63 dB. Voor deze adressen wordt voor de bovenste verdieping(en) echter geen hogere

grenswaarde vastgesteld, omdat de betreffende gevel al is bestemd als dove gevel. Dit betekent dat in het geval van een transformatie van een niet-geluidgevoelige functie naar woningen de bovenste verdieping(en) ook van een dove gevel moeten worden voorzien. Op verzoek van de initiatiefnemer kan met de binnenplanse afwijking van deze verplichting worden afgeweken.

De geluidsbelasting op de gevel van het kantoor aan de Emmalaan 23 overschrijdt de maximale ontheffingswaarde niet, maar bij dit pand kan geen stille zijde worden gerealiseerd. De geluidsbelasting op de oost- en westgevel bedraagt 60 resp. 55 dB. De overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van de minst belaste gevel is 7 dB. Het Amsterdams geluidbeleid staat een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde op de stille zijde met maximaal 3 dB toe. Omdat er niet aan het Amsterdamse geluidbeleid kan worden voldaan, dient bij een eventuele transformatie naar woningen aan beide zijden een dove gevel gerealiseerd te worden.

Op het adres Emmalaan 25 kan evenmin een stille zijde worden gerealiseerd. De geluidsbelasting op zuid-, oost- en westgevel van de Emmalaan 25 is 66 resp. 62 resp. 57 dB. Omdat er niet aan het Amsterdamse geluidbeleid kan worden voldaan, dient bij een eventuele transformatie van dit kantoor naar woningen aan alle drie de zijden een dove gevel gerealiseerd te worden.

TAVGA advies

Het concept ontwerpbestemmingsplan is op 23 augustus 2018 voorgelegd aan de Technisch Ambtelijk Vooroverleg Geluidhinder Amsterdam (TAVGA). De TAVGA adviseert positief over het concept ontwerpbestemmingsplan.

Het verslag van de behandeling in het TAVGA is als bijlage bij dit besluit opgenomen. De conclusies van de TAVGA staan hieronder:

1. Het merendeel van de panden waarvoor een hogere grenswaarde wordt vastgesteld beschikt, conform het Amsterdams geluidbeleid, over een stille zijde aan de achterkant van het pand;
2. Een beperkt aantal panden met hogere grenswaarde beschikt niet over een stille zijde. Volgens het Amsterdams geluidbeleid is een afwijking (tot maximaal 3 dB) op grond van transformatie gemotiveerd mogelijk;
3. Een aantal (hoek) woningen wordt uitgevoerd met een dove gevel, deze woningen moeten beschikken over een stille zijde. In de toelichting van het bestemmingsplan is aandacht voor de uitvoerbaarheid. De dove gevel en de verplichte stille zijde worden geborgd in bestemmingsplan (verbeelding en regels).

De TAGVA geeft nog het volgende advies: "onderzoek van huidige functie bij woningen met dove gevels is vereist. De bestaande situatie als zodanig bestemmen". Dit is gebeurd.

Procedure

Het college van B & W heeft op 7 februari 2019 ingestemd met het ontwerpbesluit hogere grenswaarden wegverkeerslawaaai bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019. Het ontwerpbesluit heeft met ingang van 21 februari voor de duur van zes weken ter inzage gelegen, gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019.

Zienswijzen

Gedurende de periode van ter inzage legging is op het ontwerpbesluit één zienswijze ingediend. Deze zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het besluit hogere grenswaarden wegverkeerslawaaai.

Ambtshalve aanpassingen

Er zijn drie ambtshalve aanpassingen gedaan:

1. Koninginneweg 136

Er wordt geen hogere grenswaarde vastgesteld voor de Koninginneweg 136. Dit pand heeft in het ontwerpbestemmingsplan ten onrechte de bestemming Gemengd-1 gekregen. Het pand bestaat uit drie woningen. De bestemming is in het definitieve plan gewijzigd naar Wonen. Omdat er reeds woningen aanwezig zijn, hoeft er geen hogere grenswaarden voor het wegverkeer te worden vastgesteld.

2. Koninginneweg 184A

De bouwaanduiding 'dove gevel' is vervallen. Er is in 2013 een vergunning verleend om het kantoorpand om te bouwen tot appartementen. Dit pand heeft in het ontwerpbestemmingsplan ten onrechte de functieaanduiding 'kantoor' gekregen. Wanneer een kantoorpand wordt omgebouwd naar appartementen, dan vervalt de kantoorbestemming (dit wordt toegelicht in de paragraaf 'Kantoren' in hoofdstuk 3.4.1). Omdat er reeds een onherroepelijke vergunning is verleend, kan een dove gevel niet achteraf verplicht worden gesteld.

3. Koninginneweg 192

De bouwaanduiding 'dove gevel' is vervallen. Dit pand heeft in het ontwerpbestemmingsplan ten onrechte de aanduiding 'kantoor' gekregen. Het pand bestaat uit twee woningen. De aanduiding kantoor is in het definitieve plan vervallen. Omdat er reeds woningen aanwezig zijn, kan een dove gevel niet verplicht worden gesteld.

Het bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark en het besluit hogere grenswaarden wegverkeerslawaaï bestemmingsplan Willemspark – Vondelpark 2019 worden met inachtneming van deze drie aanpassingen vastgesteld.

BESLUIT

Burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam hebben op 7 januari 2020 besloten om de navolgende hogere grenswaarden voor het wegverkeerslawaaï zoals bedoeld in de Wet geluidshinder vast te stellen. De hogere grenswaarden worden vastgesteld voor de functies wonen (W) en maatschappelijke dienstverlening (M).

Locatie	Bron	Gevel	hogere waarde (dB)
Emmalaan 16	Koninginneweg	Westgevel	50
Emmalaan 16	Koninginneweg	Oostgevel	49
Emmalaan 18	Koninginneweg	Westgevel	52
Emmalaan 18	Koninginneweg	Oostgevel	51
Emmalaan 18	Koninginneweg	Zuidgevel	54
Emmalaan 20	Koninginneweg	Westgevel	58
Emmalaan 20	Koninginneweg	Oostgevel	54
Emmalaan 21	Koninginneweg	Westgevel	54
Emmalaan 21	Koninginneweg	Oostgevel	57
Koninginneweg 6	Koninginneweg	Oostgevel	49
Koninginneweg 34	Koninginneweg	Zuidgevel	63
Koninginneweg 56	Koninginneweg	Zuidgevel	62
Koninginneweg 150	Koninginneweg	Zuidgevel	63
Koninginneweg 152	Koninginneweg	Zuidgevel	63
Koninginneweg 212	Koninginneweg	Westgevel	58
Koningslaan 1	Koninginneweg	Zuidgevel	52
Koningslaan 2	Koninginneweg	Zuidgevel	60
Prins Hendriklaan 7-9	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 15	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 17	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 21	Koninginneweg	Zuidgevel	51
Prins Hendriklaan 23	Koninginneweg	Zuidgevel	51
Prins Hendriklaan 27	Koninginneweg	Zuidgevel	50
Prins Hendriklaan 37	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 39	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 41	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 43	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 45	Koninginneweg	Zuidgevel	49
Prins Hendriklaan 49	Koninginneweg	Zuidgevel	49

Bijlagen

1. Akoestisch onderzoek
2. Advies TAVGA
3. Nota van beantwoording